

**PRZEWODNICZĄCY
KOMITETU
NAUKOWEGO**

Tomasz
Szwaczkowski

Profesor

Data

Warszawa
28 lipca 2026 r.

Znak sprawy

KNZiA-10-1/2026

Przewodniczący
Komitetu
tszwaczkowski@pan.pl

Sekretarz Komitetu
Anna.Wojcik@pan.pl

Uchwała nr 91/2026

Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN działającego przy
Wydziale II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN
z dnia 28 lipca 2026 roku
**w sprawie opinii Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury
Polskiej Akademii Nauk**

Na podstawie § 7 Regulaminu komitetów naukowych stanowiącego załącznik do uchwały Nr 37/2024 Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 17 września 2024 r. w sprawie Regulaminu komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk, uchwała się, co następuje:

§1

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN przyjął opinię o zapowiadzianych zmianach w zasadach udziału w konkursach grantowych Narodowego Centrum Nauki.

§2

Opinia Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN z dnia 28 lipca 2026 r. stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§3

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN popiera apel wyrażony w liście otwartym Komitetu Biologii Molekularnej Komórki z dnia 14 lipca 2026 r. który odnosi się do zapowiadzianych zmian w zasadach udziału w konkursach grantowych Narodowego Centrum Nauki.

§4

Załącznik nr 2 do niniejszej Uchwały stanowi list otwarty Komitetu Biologii Molekularnej Komórki z dnia 14 lipca 2026 r.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący KNZiA PAN

Prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski

Uchwała wyraża poglądy Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN i nie powinna być utożsamiana ze stanowiskiem Polskiej Akademii Nauk.

Opinia

Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk o zapowiadzianych zmianach w zasadach udziału w konkursach grantowych Narodowego Centrum Nauki

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk wyraża głęboki niepokój z powodu zapowiadzianych zmian w zasadach udziału w konkursach grantowych NCN ze względu na jednostronną argumentację wnioskodawcy. NCN wskazuje głównie na brak odpowiednich finansów na administracyjną obsługę składanych projektów. Niewątpliwie, liczba składanych projektów wzrosła w ostatnich latach, ale wynikało to przede wszystkim z szybkiego wzrostu liczby dobrze wykształconych młodych naukowców zmotywowanych do aplikowania o środki na badania ze źródeł zewnętrznych, nowoczesnej aparatury oraz szerszego dostępu do metod badawczych.

Zapowiadane zmiany dotyczą przede wszystkim:

1. Ograniczenia liczby składanych projektów w ciągu roku przez jednego wnioskodawcę. Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN wskazuje na możliwe próby obchodzenia ograniczeń poprzez dopisywanie innych „kierowników” projektów.
2. Wykluczenia z konkursu Opus naukowców, którzy w ostatnich 10 latach uzyskali finansowanie dwóch projektów i „zmuszania” ich do składania projektów do ERC. Takie przepisy doprowadzą do obniżenia wartości naukowej projektów składanych do ERC, a przede wszystkim do poczucia przez naukowców „*penalty for excellence*”. Wykluczenie z możliwości aplikowania o finansowanie badań naukowych na podstawie powyższych argumentów jest niedopuszczalne i może doprowadzić do jeszcze większej frustracji naukowców.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN wskazuje na możliwość zwiększenia wskaźnika sukcesu przez wprowadzenie zapisu o maksymalnych kosztach projektu, wyraźne wskazanie procentowego udziału wydatków na zakup aparatury, koszty osobowe i koszty pośrednie jednostek wnioskujących.

W komunikacie NCN poinformowano o planowanych zmianach, wynikających z rosnącej liczby wniosków oraz zwiększających się kosztów realizacji projektów przy utrzymującym się ograniczonym budżecie Centrum. Podkreślono, że konsekwencją jest nadmierne obciążenie organizacyjne zarówno samego NCN, jak i ekspertów oceniających wnioski projektowe. Taka argumentacja wskazuje na wewnętrzne administracyjne problemy NCN i wymaga znacznie głębszego analizowania struktur oraz organizacji pracy Centrum niż tylko ograniczania liczby projektów.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN wskazuje na konieczność głębokich zmian w polityce finansowej Narodowego Centrum Nauki, które po wielu latach bardzo dobrej działalności tej Jednostki w dynamicznie zmieniających się warunkach, pozwolą na dalszy rozwój nauki skutecznie konkurującej w nowoczesnym świecie. Niestety, ograniczenie liczby projektów nie przyczyni się do poprawy sytuacji w nauce, której zgodnie z założeniami ma służyć działalność NCN.